

Sundheds- og Ældreministeriet

Enhed: AELSAM
Sagsbeh.: DEPSSK
Koordineret med:
Sagsnr.: 1908926
Dok. nr.: 1037671
Dato: 22-11-2019

TALEPAPIR

Det talte ord gælder

[Sundheds- og ældreudvalget, Christiansborg den. 19. november kl. 14.00 – 15.00]

Samråd A om ældreområdet

Samrådsspørgsmål A: ”Hvad kan ministeren oplyse om regeringens prioriteter og initiativer på ældreområdet?”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jane Heitmann (V).

Jeg vil benytte muligheden for at redegøre for regeringens prioriteter på ældreområdet.

Prioritet nummer ét er en værdig ældrepleje. Det skal være sådan, at alle skal kunne regne med, at hvis man bliver svækket eller har brug for hjælp, så får man en ordentlig hjælp – uanset pengepung. Det er det, vi kalder at sætte velfærden først. Ældreomsorgen er et af de helt centrale områder i vores velfærdssamfund.

Den rigtig gode nyhed er, at vi bliver flere ældre i Danmark. Det er en glædelig udvikling. Tænk på alle de børn, børnebørn og oldebørn, som får glæde af deres forældre, bedsteforældre og oldeforældre osv. Det er fantastisk glædeligt.

Men det er også sådan, at alle ældre skal kunne regne med, at der er den rette hjælp at hente, når man ikke længere kan klare sig selv.

Det er vigtigt, at man – efter at have været indlagt på hospitalet – bliver udskrevet til den rigtige hjælp derhjemme. Ligesom det er vigtigt, at man har mulighed for at leve et godt og værdigt liv med livskvalitet og selvbestemmelse, hvis man en dag kommer til at bo på et plejehjem.

Det skal vi sikre. Og derfor er det, at vi har afsat flere ressourcer til omsorg, til pleje og til behandling til dem, der har behov.

Man kan spørge sig selv, om der ikke er tegn på, at det allervigtigste i ældreplejen – nemlig omsorgen for den enkelte – er trængt i baggrunden de senere år. I stedet virker det som om, at medarbejderne er ved at drukne i alle mulige gode intentioner og regler og alt muligt om, hvordan de skal udføre deres arbejde bedst muligt.

Derfor er det min ambition at genskabe tilliden til, at man lokalt – tæt på den enkelte – kan løse problemerne. Og give plads til, at lederne og medarbejdere lokalt står sammen og løfter ansvaret og sammen retter op på de fejl, der måtte være.

Derfor skal vi sikre, at rammerne er i orden. Ressourcerne skal tilbage til kerneopgaven – nemlig at give den allerbedste behandling og omsorg til nogle af vores mest svækkede borgere. Vi har med andre ord brug for en nærhedsreform, der skal give plads til, at man lokalt drager omsorg for borgerne.

Det er ingen hemmelighed, at kommunerne de seneste år har været pressede på økonomien – voldsomt pressede. Vi ønsker at bygge velfærden op igen. Det er kernen i regeringens ældrepolitik. For vi ønsker at skabe tryghed om velfærden i hver enkelt kommune.

Det er derfor, at vi med kommuneaftalen for 2020 løfter kommunernes økonomi med samlet 2,2 mia. kr. Det dækker det, man kalder det demografiske træk – altså flere ældre kræver flere midler, hvis de er plejekrævende. Og samtidig sikrer, at der lægges en bund under velfærden.

Det er det største velfærdsloft i mange år. Det behøver man ikke tage mine ord for – det kan man spørge KL om på tværs af borgmestre. Det er det, de har sagt. Det betyder, at kommunerne har flere penge – blandt andet til vores ældre – end på noget andet tidspunkt de senere år.

Dermed har vi taget det første skridt, men kun det første, i retning af en god og værdig ældrepleje.

Næste skridt bliver at lave en decideret velfærdslov med nogle forpligtelser til at sikre, at væksten i kommunernes og regionernes økonomi også i de kommende år er højere end væksten i det demografiske træk.

Pengene skal altså også i de kommende år følge med, så der bliver mulighed for at ansætte flere social- og sundhedsassistenter, social- og sundhedshjælpere og sygeplejersker, når der bliver flere ældre.

Samtidig vil jeg vende tilbage til spørgsmålet om detailkrav. Om der er lagt for mange detailkrav ned over medarbejderne. Det mener jeg og regeringen, at der er. Det duer ikke. Den udvikling må vi have vendt.

I stedet for hele tiden at indføre og opfinde nye regler centralt fra, bliver vi nødt til i højere grad at have tillid til kommunerne og ikke mindst medarbejderne i ældreplejen.

Det er deres faglighed og kendskab til borgernes situation, der gør, at de ved langt bedre end os her på Borgen, hvordan livet leves på det enkelte plejehjem for den enkelte ældre, eller hvordan hjemmehjælpen lokalt organiseres bedst.

Derfor vil vi ikke indføre mere bureaukrati og nye regler, der betyder, at en endnu større del af medarbejdernes tid skal bruges på dokumentation.

I stedet skal vi fokusere på omsorgen, hvor nærhed og tid er helt afgørende. Medarbejderne skal bruge kræfter på at være sammen med borgerne.

Personalet i ældreplejen skal være tæt på borgerne og de pårørende. De skal have tid til at løse opgaverne og bruge deres faglighed sammen med borgerne og de pårørende.

Vi har derfor i økonomiaftalen med kommunerne aftalt at igangsætte et arbejde, der reducerer dokumentationsbyrden og dermed finder nye veje til, hvordan vi kan frigøre medarbejdernes tid, så den bruges på den enkelte ældre.

Det er to ting – at skaffe flere penge til ældreplejen og afbureaukratisere. Det er vi i gang med. Men vi er også opmærksomme på, at det mange steder er blevet mere vanskeligt at skaffe medarbejdere til ældreplejen.

Det fremgår derfor af aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2020, at det er en fælles ambition mellem regeringen, KL og Danske Regioner - på tværs af partier, at der skal uddannes og ansættes flere social- og sundhedsmedarbejdere, at arbejdsforholdene forbedres, at flere medarbejdere får mulighed for at gå op i tid og nedbringe sygefravær, samt at medarbejdernes kompetencer udnyttes bedst muligt.

Der er nedsat en Task Force til at løfte den opgave. Den skal bidrage til at finde konkrete tiltag, der kan understøtte ambitionen om uddannelse og ansættelse af flere social- og sundhedsmedarbejdere samt fastholdelse af eksisterende medarbejdere.

Som sagt, det er kanon positivt, at mange lever længere, og at mange har et godt liv, selvom de er godt oppe i årene. Det er et helt anderledes billede, end vi havde for 30 - 40 år siden.

Men samtidig er der også en ulighed blandt ældre, som låser alt for mange fast til et liv med sygdom, med færre leveår og med ringere mulighed for et godt liv end andre.

Så det er sådan, at mulighederne her i Danmark desværre stadigvæk er skævt fordelt, og hvis man ikke selv har ressourcer eller meget stærke pårørende, så står man ofte ikke lige så godt, som dem der har ressourcer og stærke pårørende.

Den her regering arbejder på at få alle med. Alle ældre, der har behov for hjælp, skal vide, at de vil få hjælpen. Det vil regeringen – og selvfølgelig mig selv som sundheds- og ældreminister – gøre alt, hvad vi kan for at sikre.

Vi prioriterer altså at sætte en ny retning for ældreområdet, hvor der er mere tid til omsorg, mere fokus på nærhed, og hvor uligheden mindskes.

Tak for ordet.